

Перо Т. Шипка¹
Центар за евалуацију
у образовању и науци (ЦЕОН)
Београд (Србија)

001.3:050(497.11)(049.2)
001.89:025.49(497.11)(049.2)
Научна йолемика
Примљен 25/08/2021
Измењен 07/09/2021
Прихваћен 07/09/2021
doi: [10.5937/socpreg55-33680](https://doi.org/10.5937/socpreg55-33680)

ХАОС У ОКУ ПОСМАТРАЧА: РАЗОТКРИВАЊЕ ЈЕДНЕ НАЗОВИКРИТИКЕ СРПСКОГ ЦИТАТНОГ ИНДЕКСА²

Сажетак: Чланак представља одговор на критику објављену у Економским видицима у раду „О квалитету и видљивости друштвених и економских наука Србије” аутора Рајка Буквића, тачније у одељку под насловом „Скандали у режији ЦЕОН-а: Да ли у нашој (економској) периодици влада хаос? У том одељку аутор директно оптужује ЦЕОН за хаос у домаћој науци настао „искључењем” многих часописа из базе под називом Српски цитатни индекс (СЦИндекс). Према аутору, ЦЕОН је након престанка суфинансирања те базе од стране Министарства надлежног за науку у Влади РС уцењивао издаваче часописа прихватајући за индексирање само оне који су били спремни да плате трошкове за одржавање својих садржаја. Аутор такође тврди да је искључење три часописа у издању Факултета организационих наука (ФОН) Универзитета у Београду, било бесправно и скандалозно. Оптужбама на рачун СЦИндexа додао је још неколико мање важних наводних грешака и мањкавости, а на рачун његовог издавача неколико озбиљних моралних дисквалификација. У овом одговору је показано да су све оптужбе фабриковане и малициозне. Наводно искључивање раније индексираних часописа објашњено је као сасвим регуларна одлука о „неукључивању” часописа који нису били вољни да плате неизбежне трошкове индексирања након присилног преласка пословног модела СЦИндexа са „од-владе-подржаног” на „од-часописа-финансираног” („дијамантски отворени приступ”, Ševkušić, Kosanović & Šipka, 2020). Такође, искључење часописа ФОН-а представља уобичајен и потпуно оправдан поступак заштите СЦИндexа од издавача који је изгубио поверење ЦЕОН-а, услед прикривања очигледног плагијаризма у докторату актуелног министра финансија у Влади Србије. Одлука је појачана открићем бројних радова објављених у предаторским часописима од стране чланова уредништва, деканског колегијума

¹ sipka@ceon.rs

² Претходна верзија овог чланка послата је Економским видицима као одговор на рад објављен у том часопису. Уместо да га прихвати или одбије, главна уредница је уз асистенцију издавача осам месеци изигравала ту обавезу. Детаљи о том неславном понашању дати су у захтеву овог аутора за повлачење оспореног рада (Šipka, 2021).

и факултетског већа. Аутор критике је демаскиран као неко коме недостаје не само познавање основа сцијентометрије, већ и научни и етички интегритет.

Кључне речи: цитатне базе података, СЦИндекс, научно издаваштво, научна критика, научни интегритет, научне компетенције

1. Увод

Часопис Економски видици је у свом броју 1-2 из 2020. године објавио чланак „О квалитету и видљивости друштвених и економских наука Србије” (<https://bit.ly/3qUHOJ3>).

Аутор, Рајко Буквић, као своју афилијацију наводи „Почасни професор, Нижегородски државни инжењерско-економски универзитет, Књагињино (Русија)”. Прилаже и своју е-адресу која евидентно не припада домену тог универзитета, нити неком другом академском домену. Адреса наводи на помисао да је реч о резиденту Руске федерације, мада се из других јавних информација о њему види да је настањен у Србији и да је професуру стекао на Универзитету Мегатренд. Чланак је класификован као „оригинални научни рад”.

У првом делу рада нуди се структурални преглед истраживачких организација и истраживача Србије допуњен бројем њихових радова. Као извор користе се једино подаци Републичког завода за статистику. То аутор сматра довољним за два закључка, односно две ударне тезе:

- (1) публицистички учинак домаћих истраживача је недопустиво низак; у вези с тим аутор поставља питање: „Како се, наиме, може десити да просечан истраживач у току године објави само два, односно три рада?” (Bukvić, 2020, str. 55); и
- (2) своју неплодност они надокнађују објављивањем коауторских радова, углавном манипулативних, што описује речима: „И тад се појавило решење: коауторство. Стварно или, што је далеко чешћи случај – фиктивно. ... И – сви су задовољни. Преварили смо и себе и друге, али бодови су ту, с њима избори у звања, истраживачка категорија у оквиру пројекта, плата итд.” (Bukvić, 2020, str. 56).

Ни за једну од те две тезе у раду не нуде се докази, нити су се они могли извести из државне статистике. На основу чега Р. Б. тврди да је учинак од два до три рада недопустиво низак? Да би се тај учинак оценио ваљало је употребити поуздане податке и одговарајуће методолошке нацрте који подразумевају поређење са неким контролним групама, компарабилним узорцима, истраживачима других земаља и сл. Истраживања те врсте има у домаћој литератури и у њима је већ показано да је продуктивност домаћих истраживача константно расла у протеклој деценији (нпр. Kutlača, et all., 2014), али да је то остварено на рачун квалитета продукције мереног утицајношћу (нпр. Šipka, 2016). Проблем је у томе што тим одговарајућим нацртима и техникама аутор не влада. Он то ни не крије. Расправљајући у Уводу о разликама између два могућа приступа проучавању проблема из свог рада, (1) експертског и (2) квантитативног, он признаје да нема услова ни за један од њих:

„Први од њих захтевао би много већу компетентност и друге ресурсе, којима аутор не располаже, а други, како је уобичајено, располагање великим базама података о научној (економској) продукцији великог броја аутора, као и софтверским алатима за обраду тих података, а то све аутору није доступно” (Bukvić, 2020, стр. 51).

Па, шта је онда, ако ништа од реченог (и неопходног) аутору уопште доступно? И шта га је то нагнало да напише овај рад претенциозног назива и инфериорне методологије? Најзад, шта је то оригинално и научно, што би оправдало такву класификацију рада и довољно значајно што би оправдало његову понуду научној јавности? Не видимо да било шта од тога постоји. Али, зато постоји нешто друго што и јесте права, прикривена сврха овога рада. То се налази у другом одељку, једином којим ћемо се у овом одговору позабавити.

2. Аргументација

Тај одељак носи катастрофичан, скоро па филмски наслов: „Скандали у режији ЦЕОН-а: Да ли у нашој (економској) периодици влада хаос?” У тексту аутор нуди аргументе за три своје опште тврдње:

- (1) да је домаћа наука, не само економска, у хаотичном стању и да је хаос произвео Центар за евалуацију у образовању и науци (ЦЕОН), невладина и непрофитна организација из Београда, издавач научно-библиографске базе и сервиса Српски цитатни индекс (СЦИИндекс);
- (2) да је хаос настао искључењем три часописа Факултета организационих наука (ФОН) из СЦИИндекса, као и давнашњим „искључењем” великог броја других часописа из те базе; и
- (3) да СЦИИндекс нема кредибилитет и да је нејасно чему категоризација заснована на њему уопште служи.

У наставку ћемо те аргументе довести у везу с чињеницама и на њих одговорити, коликогод се то чинило сувишним.

2.1 Аргументација Ад (1)

Према Р. Б. хаос је произвела „самоволна одлука ЦЕОН-а” да из СЦИИндекса искључи три часописа у издању ФОН-а. Аутор то описује на следећи начин:

„Повод за овакво, једнострано, раскидање уговора је познати случај – плагирање доктората актуелног министра финансија у Влади Републике Србије и понашање ННВ ФОН-а поводом тог случаја, дакле он нема везе с овим часописима³, што се у саопштењу и констатује.” (Bukvić, 2020, стр. 57), да би непосредно затим, цитирајући себе, закључио: „Овај поступак, као и само образложење (саопштење) оценио сам као скандал, још један у низу који је приредио ЦЕОН, а за које није понео никакву одговорност.”

³ Сва задебљања у тексту су овог аутора

Своју пресуду Р.Б. образлаже у наставку на следећи начин:

„О овоме је **више пута** писано у јавности. Прилог за поменућу расправу отпочео сам тиме због следећег: **човек (институција?)**, који је **узимајући паре од наших пореских обвезника** (најпре преко министарства, а затим од **уцењених издавача**), и који је успео да направи **толику штету научној заједници**, сада се поставља као врховни (морални) пресудитељ у стварима које с **њим и његовим радом немају везе, и самовољно кажњава** три часописа, и то зато што неко други у току ПЕТ ГОДИНА није био у стању да реши проблем једног спорног (плагираног) доктората.” (Bukvić, 2020, str. 59)

Не каже Р. Б. чијом то вољом ако не својом ЦЕОН може да искључи часописе из **своје** базе. Вољом неког државног органа или самоуправног тела? Применом неке анкете? На основу оцене експерата какав је он сам? Не, све што је ЦЕОН био дужан да учини јесте да јавно образложи своју одлуку, што је и учинио у том истом саопштењу кога Р.Б. помиње, али не цитира. Пропушта да наведе тај један, оправдан и довољан разлог за искључење часописа – **компромитовани статус ФОН-а као научног издавача** (CEON, 2019). Компромитацiju је појачао налаз ЦЕОН-а да су неки чланови Стручне комисије за оцену плагијаризма у докторату Синише Малог, за чији избор је такође одговоран ФОН (Šipka, 2019b) и сами плагијатори.⁴ Образложење ЦЕОН-а дато је у три следећа пасуса поменутог саопштења, довољно велика да нису могла промаћи оку Р. Б.:

„Наиме, ННВ ФОН-а је ових дана прихватило мишљење своје стручне комисије да је тај рад [докторат С. Малог] легитиман, упркос очигледним доказима да је реч о плагијату.⁵ Прихватањем тог извештаја игнорисане су многе релевантне норме и критеријуми, па чак и одредбе правилника ФОН-а о изради завршног рада студената редовних студија, конкретно чл. 47 (Оригиналност рада) и чл. 48 (Референцирање), што се мора сматрати апсурдним.

Уредништва трију искључених часописа углавном чине наставници ФОН-а. Сви они су прихватили мишљење Комисије, пошто је ННВ усвојило извештај без иједног гласа против. Даље, у подацима за потребе једног нашег истраживања (<https://bit.ly/2EjBkxv>) сада откривамо да су они од 2010. до 2013. г. објавили чак 52 рада у лажним (предаторским) часописима, остваривши притом 70 ауторстава. Само у злогласним часописима *Metalurgia Int.*, *ТТЕМ* и *HealthMed* (накнадно искљученим из WoS-а) број таквих ауторстава износи 62. Таква пракса се на ФОН-у као целини очигледно сматра(ла) добром праксом. У поменутом периоду аутори с афилијацијом ФОН-а објавили су у лажним часописима 91 рад и остварили 257

⁴ За разлику од првог иступа Р.Б. против ЦЕОН-а (Bukvić, 2019), на који нисмо реаговали (нити смо с њим били правовремено упознати) овај други, отворени напад догодио се у доба када је јавност, па тако и Р.Б. као „истраживач” овог случаја, већ била обавештена о плагијаризму чланова Комисије.

⁵ Накнадно, 14. јуна 2021. године, Управни суд у Београду је по жалби С. Малог поништио одлуку Одбора за професионалну етику Универзитета у Београду и којој је његов докторат оквалификован као плагијат и вратио поступак на поновно одучивање. Одлука суда је донета из процесних разлога. Самим тим она фактички не демантује оцену из саопштења ЦЕОН-а.

ауторстава, а само актуелни декан и два продекана 8 таквих радова. Такође, међу ауторима плагираних радова које смо доставили Министарству науке у оквиру нашег предлога мера за сузбијање плагијаризма (<https://bit.ly/2WNGK1e>) четири аутора потичу са ФОН-а.

Све то додатно нас уверава у исправност наше одлуке да о часописима ФОН-а закључујемо на основу академске климе у тој установи, а видимо да је она обељена недопустиво високом толеранцијом на неетичко понашање. Чини се да ФОН функционише пре као затворени интересни екосистем, него као чланица једног државног универзитета. Часописи ФОН-а не могу бити друго до део таквог екосистема.” (Šipka, 2019b).

Да се којим случајем Р.Б. бави облашћу у којој с лакоћом пише, критикује и, штавише, пресуђује, знао би да су статус издавача и уредништва кључни критеријуми за оцену легитимности часописа. На основу интегритета издавача и уредништва одлучује се да ли часопис заслужује поверење као научно гласило или се мора сматрати спорним. Зашто би се ЦЕОН бавио истраживањем часописа ФОН-а (што Р. Б. сматра његовом обавезом, не помињући притом ко би финансирао такво истраживање), да би доказао да су ти часописи починили нека непочинства? То, уосталом, не би ни било лако нити јефтино пошто је ФОН за своје часописе у СЦИИндексу претплаћивао најјефтинији, тзв. Основни пакет, који ЦЕОН-у не нуди услове за истраживање те врсте. Основни пакет, наиме, не обухвата детекцију плагијаризма и увид у рецензије, што већина СЦИИндекс часописа омогућава ЦЕОН-у као евалуатору, контролору квалитета и промотеру. Отуда опаска у Саопштењу ЦЕОН-а да је незаинтересованост ФОН-а за детекцију плагијаризма била индикативна за доношење одлуке каква је донета. Р.Б. то намерно изоставља, сугеришући да се у тој опасци крије „уцена ЦЕОН-а”, што је иначе његова омиљена теза којом ћемо се позабавити у наставку. На овом месту је умесно додати само кратак коментар лицемерја Р.Б. У другом наведеном пасусу Саопштења, ЦЕОН документује мноштво облика нечасног понашање оних који издају и уређују три оспорена часописа. Р. Б., који у свом раду, али и иначе, ламентира над злоупотребама у домаћем научном издаваштву, то не сматра вредним помена. То за њега није скандал. Скандал је то што се ЦЕОН „дрзнуо” да искључењем часописа које издају починиоци таквих дела штити интегритет, понављамо, своје научне базе и истовремено научног издаваштва Србије. Реч је о лицемерју и зато што се из других радова Р. Б. види да му је познато да је искључење часописа легитиман и често коришћени инструмент заштите интегритета научних база у свету.

На исти начин као и издавачима глобалних цитатних индекса, ЦЕОН-у је за одлуку о искључењу било довољно то што је изгубио поверење у издавача часописа као свог партнера. Таква су правила у свету научног издаваштва, у једном простору у који Р.Б. очигледно не залази. Како часописи које уређују људи које чињенице тако тешко терете да буду део цитатне базе која је намењена поред осталог и вредновању? Како цитат који је остварио неко у било ком од ова три часописа (и десетак других који су из истих разлога раније искључени из СЦИИндекса, што Р. Б. не помиње) да буде сматран вредним евиденције и самим тим евалуације засноване на цитираности?

2.2. Аргументација Ад (2)

У наставку свог рада Р.Б. се бави другим „скандалом у режији ЦЕОН-а”. Најпре каже да је ЦЕОН „**на одређени начин, који не бих коментарисао, добио право да прикупља и објављује радове из научних часописа Србије, стварајући на тај начин корисну и обједињену базу**”. Па извештава:

„Тада је дошло до поменутог скандала, који и ЦЕОН помиње у саопштењу (додуше, не као скандал већ као изостанак суфинансирања од стране министарства науке). **Изабивањем часописа који нису прихватили уцену ЦЕОН-а, у бази је остало свега 339.846 референци из 19.990 чланака, од тога 12.172 у виду пуног текста из непознатог броја часописа. Тиме је нанета огромна штета српској науци.**” (Bukvić, 2020, str. 60)

А шта се у ствари догодило? За оно што Р. Б. назива „Изабивањем часописа који нису прихватили уцену ЦЕОН-а” објашњење је дато у том истом Саопштењу (CEON, 2015a) које он помиње, али га не преноси. Из тог саопштења се види да је ЦЕОН једноставно **престао да индексира** часописе који нису били вољни да суфинансирају унос и обраду сопствених података у процесу одржавања СЦИИндекса. Часописи који су се за то одлучили нису били вољни да носе њихове трошкове, а и зашто би, када су с њима у конкурентском односу. Неки трећи извор финансирања није постојао, нити постоји. Или, можда, и Р. Б. сматра да је ЦЕОН као богати профитер требало те часописе да индексира *јро боно*? Но, чак и да је то могао, зашто би ти други часописи наставили да суфинансирају СЦИИндекс, ако њихови конкуренти то не чине, а ипак се индексирају? Читав нови модел финансирања СЦИИндекса, као присилно иновативан и доказано успешан, иначе означен у литератури као „дијамантски отворени приступ” (Ševkušić, Kosanović & Đirka, 2020) пао би у том случају у воду.

Наравно, многи часописи с почетка нису били срећни због промене начина финансирања СЦИИндекса, али су за своју несрећу окривили правог кривца, Министарство, да би се касније придружили СЦИИндексу. Баш ниједан приговор није упућен на адресу ЦЕОН-а. Само се Р. Б., заједно са једним својим партнером и патроном нашао да у јавности јадикuje над њиховом судбином. Изостављају јавну информацију да је нови начин финансирања о коме је овде реч **препоручен од самог Министарства**, које је одлучило да не финансира СЦИИндекс, већ само вредновање часописа на основу Библиометријског извештаја о часописима (БИЧ), просто преваљујући трошкове одржавања СЦИИндекса на издаваче часописа. У обавештењу на сајту Министарства на ту тему је стојало:

„Према наведеном уговору, у складу са ликвидним могућностима буџета, Министарство ће финансирати само израду Библиометријског извештаја часописа, док се за финансирање израде цитатног индекса домаћих часописа (СЦИИндекс), издавачима часописа препоручује да, у складу са својим финансијским могућностима, узму учешће у финансирању истог, према повлашћеним ценама извршиоца услуга (ЦЕОН-а).” (MPNTR, 2015)

Ради потпуног разјашњења, формулација „у складу са својим финансијским могућностима” односи се на различите нивое представљања у СЦИИндексу (тзв. пакете),

док се „повлашћене цене” односе на то што је ЦЕОН умањео претплату за износ који је Министарство уложило у израду БИЧ-а, пошто се обраде информација за потребе СЦИИндекса и БИЧ-а делом препокривају. ЦЕОН је то учинио добровољно, мада га на то Министарство није обавезивало. Штавише, повлашћене цене задржане су и након што је Министарство у наредном кораку, годину дана касније, престало да финансира и БИЧ у изведби ЦЕОН-а (СЕОН, 2015с).

Своју оптужбу на рачун ЦЕОН-а Р.Б. ојачава речима: „Значајно је да ЦЕОН није из базе избацио часописе који нису прихватили уцену УБУДУЋЕ, већ их је избацио и за претходни период за који је средства добио од ресорног министарства.” Када то каже Р.Б. очигледно покушава да изазове револт оних којима се обраћа. Није реч само о уцењивачком понашању ЦЕОН-а – јасно сугерише Р.Б. – већ је по среди дрско криминално понашање, превара. Неупућени читалац се вероватно пита зашто су се „избачени” часописи помирили са штетом која им је нанета и како то да Министарство није тужило ЦЕОН.

Осмотрим, зато, накратко разлоге због којих је ЦЕОН неке часописе „избацио и за претходни период”. То би сваком квалификованом и коректном критичару требало да буде јасно. Наиме, одржавање записа у СЦИИндексу, макар они били некада унети „средствима ресорног министарства”, изискује сталне трошкове. Најпре, база се чува и експлоатише на серверу професионалног провајдера који наплаћује закуп према величини меморијског простора које заузима. „Искључени” часописи увећавају тај простор и последично цену закупа. Друго и важније, одржавање базе захтева константне (недељне) обраде свих радова. Обраде су неизбежне да би се ажурирале информације о радовима и ауторима. То обухвата придруживање радовима новостварених цитата, одржавање ауторских профила (ОРЦИД) и, што је најскупле, проверу дуплицитета радова и успостављање линкова међу њима на бази сличности (коцитираности; о томе касније). Све то се једнако односи на све радове у СЦИИндексу, независно од тога када су унети у базу и ко је тај унос финансирао. Објашњење ове врсте Р.Б. је могао наћи у одговору на памфлет свог поменутог партнера и патрона (Ѕипка, 2019б). Да су њих двојица у дослуху види се и по томе што обојица користе исте формулације у својим оптужбама на рачун ЦЕОН-а.

То што Р.Б. назива правом стеченим „на одређени начин, који не бих коментарирао”, а претходно и „узимањем пара од наших пореских обвезника” је у ствари низ освојених годишњих јавних позива Министарства за вредновање домаћих часописа и одржавање националног цитатног индекса. Позиви су резултирали уговорима који су обухватили и одредбу о годишњем извештају ЦЕОН-а о обављеном послу. Министарство никада, ни на најблажи начин, није оспорило ниједан детаљ из тих извештаја. По томе судећи ЦЕОН је ипак оправдао „паре наших пореских обвезника”. Може ли Р.Б. да оправда паре које је он „узео од пореских обвезника” објављујући „научне радове” попут овога. И о томе ће тек бити речи.

Оно што је посебно занимљиво је то да библиометријску анализу и тзв. прелиминарну категоризацију за потребе Министарства већ пет година не припрема ЦЕОН, него једна друга институција, Математички институт САНУ (МИ САНУ). Показано је да нови извршилац тај посао не обавља професионално, на доктринаран начин, у складу с међународним стандардима (Ѕипка, 2018). Истовремено је показано

да је анализа МИ САНУ вишеструко, тачније шест пута скупља од некадашње, ЦЕОН-ове. То практично значи да Министарство новом извршиоцу издваја само за израду БИЧ-а значајно више средстава него што је ЦЕОН-у додељивало за СЦИИндекс и БИЧ заједно, препуштајући издавачима часописа да финансирају неупоредиво скупљи посао – одржавање СЦИИндекса. Скупљи зато што обухвата публикување и опремање радова на вебу, контролу квалитета часописа и њихову међународну промоцију, као и техничку подршку уредништвима. Када се све то не би чинило, СЦИИндекс не би био оно што јесте – цитатни индекс и истовремено савремена издавачка платформа, технолошки у равни водећих светских продуката своје врсте. Да апсурд буде већи, а ни то Р.Б. не може бити непознато, ЦЕОН и даље публикује свој извештај о категоризацији часописа (БИЧ). Раширено је уверење да је БИЧ потпунији и квалитетнији извештај од онога МИ САНУ.

Поменута студија о валидности извештаја МИ САНУ (Šipka, 2018) је јавно доступна. Са њом је упознато не само Министарство, већ и водеће научне институције у земљи. Била је и остала у фокусу пажње домаће научне јавности. Мало је вероватно да је Р.Б. један од ретких којима је она непозната. Ни три године након њеног обелодањивања нико, укључујући МИ САНУ, није оспорио налазе из те студије. То није учинио ни Р.Б. Дакле, чињеница да Министарство вреднује часописе на основу једног поступка оспореног на бројне начине, посебно с обзиром на његову (астрономску) цену, није за Р.Б. скандал. За њега скандал није ни то што је Министарство **без разлога и образложења престало да финансира национални цитатни индекс**, један међународно етаблирани информатички продукт и уједно једину платформу за публикување и промоцију домаћих научних часописа (СЕОН, 2015с). Најзад, скандал за Р.Б. није ни то што су одређени званичници из Министарства покушали да насилно преузму СЦИИндекс од његовог издавача и власника ауторских права (СЕОН, 2015б). Скандал је по њему само то што је ЦЕОН, уводећи, и то не драге воље, наплату одржавања СЦИИндекса издавачима часописа, заправо **спасао ту базу од неумитног гашења**.

Тврдњу о „огромној штети која никада није надокнађена” Р.Б. поткрепљује на следећи начин:

„Уместо да се бави проширивањем његовог [СЦИИндексовог, прим. П. Ш.] обухвата, укључивањем и других релевантних публикација, као што је то случај у другим репозиторијумима, после скандала који су сами направили, **пет година није било довољно чак ни за то да се база врати у претходно стање**. Првог маја 2019. у репозиторијуму био је заступљен 251 часопис, што је тек нешто преко 60% од броја крајем 2013. И тек 70% од броја с поменутог краја 2011. Ни тренутни број чланака обухваћених базом (95.001), а ни број референци (1.404.155), **још се нису приближили претходном наведеном стању**.” (Bukvić, 2020, str. 58)

Наравно, као и у свему осталом, подаци које нуди Р.Б. су сасвим погрешни и тенденциозни. СЦИИндекс се не само **приближио претходном стању, већ га је обилато превазишао**. Децембра 2020. аналитичка датотека СЦИИндекса обухватала је duplo више часописа, тачно 530, док је број радова (325.697) и број референци (3.758.383) **више него троструко већи него што Р.Б. наводи и истовремено већи него икада**. Проблем је у томе што Р.Б. полази од тога да је СЦИИндекс само оно што је њему

видљиво. Не зна, или не жели да се зна, да СЦИндекс у свом пуном обиму (тзв. СЦИндекс Плус) обичним корисницима Интернета није доступан. Доступан је зато онима којима и треба да буде – овлашћеним корисницима. Тако је, нажалост, у савременом издаваштву. Да би Р.Б. знао колико тачно радова или референци садржи нпр. *Web of Science*, морао би (он или његов универзитет, можда Књагињино) да се претплати на ту базу, и то на њену аналитичку датотеку. Једнако тако је и са базом СЦИндекс. Док не постане овлашћени корисник и стекне прави увид у ту базу морао би да се уздржи од пребројавања, посебно таквог које служи потврди лажних тврдњи.

2.3 Аргументација Ад (3)

Оцењује Р.Б. да је стање СЦИндеса „далеко од задовољавајућег” и закључује:

„Очигледно је, дакле, да база СЦИндекс и све што се на основу ње израчунава, не може имати кредибилитет. Такође, и да се не зна коме и чему све то служи, уз остало и ЦЕОН-ова категоризација часописа” (Bukvić, 2020, стр. 61)

Ово мишљење, дакако, не дели велик број издавача и уредника СЦИндекс часописа, оних „беспомоћних”, који се „нису успели одупрети уценама ЦЕОН-а”, како их Р.Б. упорно означава. Напротив, упорно се претплаћују на СЦИндекс. Зашто и не би када тиме себи, и то по некомерцијалним ценама, обезбеђују важне функционалности захваљујући којима:

- (1) уређују своје часописе онлајн, на савремен начин, уместо онако како су уређивани у претпрошлом веку и како је то Р.Б. чинио као превазиђени главни уредник;
- (2) проверавају оригиналност приспелих рукописа и тако спречавају плагијаризам, што он као главни уредник такође није чинио;
- (3) користе извештај о евалуацији на основу великог броја, преко 20 различитих квалитативних и квантитативних мерила, већег него у било ком другом познатом извештају те врсте;
- (4) користе програм обуке и техничке подршке за уређивање својих часописа;
- (5) добијају, посредством ЦЕОН-а, међународну лиценцу за своје часописе чиме остварују пуну легитимност као и индексирање у *DOAJ*, а тиме и у бази *Dimensions*, па тако и додатну видљивост преко оне (већ врло високе) коју им обезбеђује сам СЦИндекс;
- (6) учествују у надметању за пријем у глобалне цитатне индексе на основу одабира и апликације ЦЕОН-а;
- (7) унапређују квалитет рецензирања посредством програма вредновања и награђивања рецензената од стране ЦЕОН-а; и, на послетку,
- (8) публикују своје радове у најсавременијим форматима (HTML и iPDF), што до овог тренутка није успео ниједан домаћи часопис изван СЦИндеса и што је постигао веома мали број часописа у ширем региону.

Мишљење Р.Б. још мање деле два домаћа државна универзитета који по посебним уговорима користе СЦИндекс за утврђивање цитираниости својих организационих јединица (факултета и института), односно истраживача из свог састава. Они, као

и издавачи часописа, врло добро знају да је СЦИндекс пуно више од репозиторијума на шта Р.Б. покушава да га сведе и истовремено више од онога што је њему видљиво.

Што се, пак, тиче тога да СЦИндекс „не може имати кредибилитет”, он га већ има. Има га тамо где је ЦЕОН-у и индексираним часописима потребно – код онога ко лиценцира часописе. *Directory of Open Access Journals (DOAJ, doaj.org)*, који је за то лиценцирање задужен од надлежних тела Европске уније, никада није оспорио ниједну апликацију ЦЕОН-а за неки СЦИндекс часопис. А уважио их је скоро стотину, што ЦЕОН чини најуспешнијим апликантом у региону. На жалост Р.Б. сва је прилика да СЦИндекс ужива и кредибилитет *Scopisa*. Током 2020. године прихватио је ЦЕОН -ове апликације за два СЦИндекс часописа, високо категоризована у БИЧ-у. Ето, дакле, на крају одговора и на питање Р.Б. „чему уопште служи ЦЕОН-ова категоризација часописа”: Па, управо томе. Служи узгред и томе да би се поткрепили приговори на погрешне категоризације МИ САНУ. Многи од тих приговора су и усвојени. И на крају и најважније, служи као „годишње сведочанство о успеху” из кога уредништва виде на чему то треба да раде како би унапредили свој часопис.

3. Дискусија

У дискусији ових налаза поставља се питање шта је то што је Р.Б. нагнало да напише овакав рад, увредљив за ЦЕОН и токсичан за атмосферу у академској заједници Србије. У ЦЕОН-у се то мање-више зна, али расправа на ту тему не би била примерена научној полемици. Није, међутим, непримерено продискутовати накратко кредибилитет аутора ове „критике”. У вези с тим, умесно је разликовати две иначе међусобно повезане димензије кредибилитета. Једна се тиче интегритета, а друга компетентности аутора.

Најпре о интегритету. Р.Б. се у свом раду служи ситним, нимало академским подвалама читаоцима и јавности. Набројаћемо и прокоментарисати само неке међу њима:

- а) Мастер листу СЦИндекс часописа Р.Б. представља као недоследну, чак анархичну. Набрајајући, дакако нетачно, економске часописе с те листе и упућујући притом на у раду непостојећу табелу (!), каже да ЦЕОН у својој бази нуди „**списак реферисаних економских часописа на ком се налазе и часописи који више не излазе – реч је о претходним називима активних часописа**”. Тиме се, ваљда, жели рећи да ЦЕОН вештачки увећава број индексираних часописа. То јесте обична подвала, која рачуна на то што није општепознато да влада правило да се у базама, па тако и у СЦИндексу, часописи након промене назива и ISSN ознаке одвојено представљају, под оба назива, мада се при вредновању третирају као јединствен ентитет.
- б) Један од часописа неадекватно разврстаних у групу Економија је према Р.Б. и Индустрија. Подвала је у томе што притом прећуткује то да пуни назив тог часописа гласи Индустрија: часопис за **економику индустрије**. Додаје да постоје два часописа Индустрија, мада тај други, није научни часопис, па му у СЦИндексу није ни место. Хотимично производећи конфузију Р.Б. жели да представи СЦИндекс као конфузну базу.

- в) Посебно истиче наводну грешку да је у СЦИИндексу међу економске часописе „**на неки чудан начин сврстан и часопис Правни записи**”, прећуткујући или превиђајући да му је Економија тек секундарна класификација, док је примарна Право. Тиме Р.Б. истовремено показује да не познаје методе класификације часописа у научним базама, чиме ћемо се, такође, касније посебно позабавити.
- г) Р.Б. тврди да би **називе неких СЦИИндекс часописа требало мењати. Чак и то представља као грешку ЦЕОН-а**, као издавача СЦИИндекса. ЦЕОН јесте у положају да издавачима сугерише, али само сугерише, адекватније називе за њихове часописе. То нарочито чини онда када су часописи именовани према називу издавача, што је случај с годишњацима и зборницима, пошто се то сматра признањем затворености часописа и атавизмом социјалистичке прошлости. Ако му је већ стало до адекватних назива, Р.Б. је најпре требало да иницира промену назива часописа Зборника Матице српске за друштвене науке у доба када га је уређивао.
- д) Илуструјући наводну непотпуност покривања СЦИИндекса Р.Б. изражава наводно чуђење и срџбу што је часопис Економске теме давних година искључен из СЦИИндекса. У вези с тим каже: „**...свима нам је у сећању (или би требало да буде), још један од скандала у истој режији**”, дакле у режији ЦЕОН-а. Ово већ није ситна подвала, већ бескрупулозна обмана. Познато је да је тај часопис искључен због недопустиво великог броја плагираних радова. Међу таквим радовима нашао се, за илустрацију, и један који је у целини, без остатка, преписан из два рада иностраних аутора. ЦЕОН је тада од уредништва затражио да повуче тај и неке друге радове. Тек када се то није догодило часопис је искључен. О томе је упозната јавност и Министарство као тадашњи суфинансијер одржавања СЦИИндекса. На ту одлуку није било примедба. Да би у складу с пропозицијама часопис наставио да се индексира, уредништво је у два наврата обећало и заиста покушало да повуче радове, али у томе није успело, евидентно под притиском издавача, Економског факултета у Нишу, чији професори су били аутори неких од плагијата. Све то заиста јесте скандал, али како и зашто ЦЕОН-ов!? Скандалозно је и то што Р.Б. ову непријатну епизоду приписује ЦЕОН-у, уместо починиоцима инкриминисаног дела – ауторима, уредништву и издавачу искљученог часописа.
- е) Склоност Р.Б. подвалама открива и једна индикативна реченица: „**О овоме је више пута писано у јавности**”, којом најављује ЦЕОН-ове наводне преваре, уцене и штете нанете домаћој науци. Пропуштајући да наведе те радове и ауторе, што му је у „оригиналном научном раду” свакако била обавеза, Р.Б. очигледно покушава да обезбеди легитимитет оптужбама које следе. Нису те оптужбе само моје – жели да поручи Р.Б. – оне су масовне. Када се његова реченица преведе на језик чињеница она гласи: О томе сам једном писао ја, а у другој прилици и један мој партнер и патрон (Осић, 2019). Р.Б. таји оно што му је врло добро познато – да је за оптужбе Осића правовремено показано да су лажне (Ѕирка, 2019а).
- ж) Како не би окрњио слику о ЦЕОН-у као опаком предатору Р.Б. никада и ни у чему не признаје његов допринос домаћем периодичном издаваштву.

Осуђујући раширену праксу објављивања лажних радова, помиње само случај часописа *Metalurgia International*, пропуштајући да томе дода истраживање ЦЕОН-а у коме је разоткривено предаторство часописа *HealthMed* и *TTEM* (Šipka, 2018). Резултати те студије присилили су *Web of Science* да трајно искључи оба та часописа, а Министарство да коригује систем вредновања истраживача. Поврх свега, донели су српском научном буџету уштеду процењену на више стотина хиљада евра. Након појаве поменуте студије објављивање скупих (и често безвредних, а у сваком случају нерцензираних) радова српских аутора у тим часописима напрасно је престало. У овом свом раду, изразито моралистички интонираном, Р.Б. то не сматра вредним помена.

Размотримо за крај и научне компетенције Р.Б. Реч је о аутору који објављује у необично широком распону, од ефеката стаклене баште и геополитике, преко макроекономије и банкарства, до историје и лингвистике. Његова библиографија на сајту SSRN заиста је импресивне дужине и разноврсности. Немамо доказа, нити нам је до тога да их прикуљамо, да Р.Б. не пише квалификовано у свим тим бројним областима. Пролиферантних и омнипотентних аутора има на све четири стране света. Истини за вољу, не можемо а да не приметимо да његова продукција није награђена одговарајућим бројем цитата, али није он у том погледу изузетак. Доприноси многих аутора не бивају цитирани јер се тичу неке специфичне, уске области или су фокусирани на примену и иновације, мада ту Р.Б. никако не може да се сврста. Неки аутори, опет, нису схваћени јер су „искорачили испред свог времена”, па постају високоцитирани тек постхумно. Коликогод то цинично звучало, није искључено да ће се то догодити и Р.Б.

Међутим, док је реч о сцијентометрији и научној публицистици Р.Б. је све пре него квалификован аутор. Он не разликује библиографске базе од репозиторијума и архива – СЦИндекс назива репозиторијумом, а *RePEC* и *SSRN* библиографским базама. У наслову свог рада користи термин „видљивост”, а из садржаја се види да су му значење и начин мерења те сцијентометријске варијабле непознати. Не познаје ни начин израде и одржавања библиографских база, што је већ показано. Бројне су назнаке из којих се види да се Р.Б. не може сматрати аутором у области сцијентометрије. Дефицит те врсте не може се надоместити претенциозним представљањем – поднаслов једног његовог рада гласи „Прилог заснивању наукометрије у Србији”, што може само да изазове подсмех оних који су ту дисциплину у Србији одавно засновали.

Међу доказима о непућености Р.Б. могу се наћи и неки нивоа гаџа. Издвојићемо два која су понајвише илустративна. Већ је поменуто да Р.Б. тврди да су неки часописи у СЦИиндексу погрешно разврстани у групу Економија. Очигледно не зна како се у научним базама часописи разврставају у групе – да се то чини библиометријским поступцима. Један такав поступак је коцитатна анализа, која је коришћена и у СЦИиндексу (CEON, n. d.). Тај поступак је надмоћан у односу на експертску процену, посебно ако је она, као у случају Р.Б. дата од појединца, на основу назива часописа или, у најбољем случају, назива радова објављених у некој њиховој свесци, тј. онако „с ногу”. Проблем је у томе што Р.Б. евидентно не зна шта је коцитатна анализа, ни шта су коцитати на којима се она заснива. Да зна, не би написао нешто овако:

„...коцитати – код којих аутори цитирају друге ауторе с којима су писали неки ранији рад” (Bukvić, 2019). Помислите да је реч о омашци, али се убрзо потом уверите да се та дефиниција у истоветном облику јавља у два његова рада? А могао је да се обавести о намени коцитатне анализе из СЦИИндекса (нпр. Jevremov, Rajić & Šipka, 2007), кад га је већ тако помно проучавао, тражећи му грешке. Уверио би се да су коцитати нешто сасвим друго. Да служе мерењу сличности, односно блискости међу ауторима, радовима и часописима, па тако и формирању њихових група-кластера, а никако утврђивању индивидуалне цитираности. У својим радовима Р.Б. даље тврди да се индивидуална цитираност утврђује сабирањем цитата и коцитата: „Анализа цитираности одређеног аутора заснива се на навођењу и збрајању коцитата и хетероцитата, док се аутоцитати занемарују и код коначног резултата претраживања одбацују.” (Bukvić, 2019, стр. 21). Ово је ипак превише? Реч је о непознавању поимања и мерења основног индикатора на коме почивају цитатни индекси, па тако и СЦИИндекс. Како је могуће да се Р.Б. с таквим знањем усуђује да му суди и пресуђује?

Незнање није грех. То важи и за све оне који критикују СЦИИндекс и ЦЕОН. У СЦИИндексовом модулу Уреднички сервис, где се региструје целокупна преписка са уредницима часописа, има бар 20-так примера некомпетентних примедба на рачун СЦИИндекса од стране главних уредника и њихових сарадника. Не љутимо се на такве примедбе. Напротив, одговарамо на њих стрпљиво и објашњавамо, заправо едукујемо уреднике у својој области која је довољно сложена и довољно техничка да није за очекивати да они прихватајући се уредничког посла „уписују нове докторате”. Довољно је то што су експерти у научној области коју часопис покрива. Остало је обавеза ЦЕОН-а. У томе је његова улога као агрегатора и веб издавача и тајна његовог успеха у сарадњи с часописима.

Међутим, ово што Р.Б. чини нешто је сасвим друго. Неупућене и истовремено малициозне критичаре не треба едуковати. Своју наводну критику Р.Б. износи суверено, без зазора. Користи формулације попут оне „оценио сам као скандал” или „Прилог за поменуту расправу **отпочео сам** тиме ...”, које су можда примерене говору примаоца награде за животно дело, али никако тексту који је понуђен као „оригинални научни рад”. Он очигледно рачуна с ауторитетом почасног професора једног иностраног, очигледно по његовом мишљењу престижног универзитета. Очекује да му читалац верује без поговора, а да се нама које критикује следи крв у жилама.

У случају ЦЕОН-а Р.Б. се преварио. Ми се плашимо критичара од интегритета, познавалаца и стваралаца који пружају пуно и који и од нас траже више. Р.Б. није аутор ни особа те врсте. Његових неколико радова за које он сматра да припадају сцијентометрији („наукометрији”) има нулту цитираност. У радовима из своје струке бави се „рециклирањем”, некада сопствених текстова, некада оних објављених с коауторима које повремено „ротира”. Случајно откривамо да је успео да без пардона **присвоји једну категоријалну оцену из туђег рада**, и то, просто невероватно, управо аутора овог одговора кога покушава да дискредитује. Критични параграф у том, изворном раду гласи:

„Међутим, оно што ову врсту анализе чини тако популарном у научним круговима јесте првенствено њена употреба у практичне сврхе. Цитираност се данас у развијеним научним срединама рутински употребљава у процесу одлучивања

о финансирању пројеката, промоцији истраживачког (и наставног) особља, па и личним примањима у академским установама (Moed & and Raan, 1988; Hargens and Schuman, 1991).” (Šipka, 1995, str. 196)

Исти параграф појављује се у раду Р.Б у „мутираном” облику:

„Примену ове врсте анализе у научним круговима чини важном, а тиме и популарном, пре свега њено **коришћење** за практичне **потребе**: цитираност се у развијеним научним срединама **већ дуго** употребљава у процесу одлучивања о **избору** и финансирању пројеката, о промоцији истраживачког (и наставног) особља, па и о личним примањима у **научно-истраживачким** установама.” (Bukvić, 2019, str. 2)

Да бисте изrekli једну овакву оцену о стању ствари у одређеном домену на глобалном нивоу, ви морате да развијете некакву експертизу, а затим и проучите довољан број релевантних радова који се тога тичу. Дужни сте да то документујете тако што своју оцену поткрепите налазима или мишљењем других експерата, што се у изворном раду (Šipka, 1995) и чини, навођењем два извора. Р.Б. се не сматра обавезним према било чему од тога. Он не наводи изворе на које се Шипка позива, а још мање цитира Шипку чији је текст уз незнатне, „козметичке” измене преписао користећи се познатом техником синонимизације (види задебљања). **Тај преписани текст, унеколико мењан, може се наћи у радовима Р.Б. чак на шест места.** Тужно је и смешно то да је у два рада то учинио два пута, једном у самом тексту и други пут непосредно испод наслова радова као идеју-водиљу, мото или максиму. Читаву гротеску увећава то што је ту издвојену „велику мисао” Р.Б. посебно потписивао својим именом и презименом, онако како многи уобичавају када рад посвећују некој, наравно туђој, никада својој великој идеји или неком другом значајном аутору, никада себи.

4. Закључак

Резултати анализе оптужби на рачун СЦИИндекса и ЦЕОН-а које Р.Б. износи у свом тексту у *Видицима* показују да су све оне погрешне или једноставно фабриковане, у сваком случају без основа. Циљ аутора тог текста није ни био онај који би се очекивао испод наслова, већ отворена дифамација. Стварна мета његове „критике” је заправо застуник ЦЕОН-а и аутор овог одговора. Р.Б. не може да му опрости што се „поставља као врховни (морални) пресудитељ у стварима које с њим и његовим радом немају везе” (Bukvić, 2020, str. 59).

У недостатку ваљаних аргумената, аутор је посегао за грандиозном инсценирацијом. Пише о некаквом хаосу у српској науци и огромној штети коју је она претрпела због једног „скандала у низу које је приредио ЦЕОН”, а који, што му посебно смета, за ту штету никада „није понео никакву одговорност”. Да ли је аутор заиста рачунао с тим да ће се његовој фантастичној конструкцији веровати? То питање је беспредметно. Живимо у доба када је неважно да ли су оптужбе уверљиве, важно је да су што теже и да одзвањају што даље. Једно друго питање је академски релевантно: како је могуће да овакав памфлет буде прихваћен за објављивање у једном наводно

научном, рецензираном часопису? Одговор се очигледно крије у чињеници да је не само аутор, већ и његов горепоменути патрон и саборац у рату против ЦЕОН-а члан уредништва тог часописа. Лако је претпоставити да је само тај други у својству рецензента могао препоручити овај текст за објављивање. Мистерија је ко је могао бити други рецензент и да ли га је уопште било. Мистерија је, такође, на основу чега је главна уредница прихватила тај текст, да би му штавише доделила уредничку класификацију „оригиналан научни рад”. То ће остати непознато, сем ако овај случај не доживи епилог пред неким етичким одбором или судом, што зависи од тога да ли ће уредништво повући тај срамни текст на захтев овог аутора (Šipka, 2021).

Pero T. Šipka
Centre for Evaluation in Education and Science (CEON/CEES)
Belgrade (Serbia)

CHAOS IS IN THE EYE OF THE BEHOLDER: UNRAVELLING A QUASI-CRITICISM OF THE SERBIAN CITATION INDEX¹

(Translation In Extenso)

Abstract: The article is a response to criticism published by Rajko Bukvić in *Ekonomski vidici* in the paper ‘On quality and visibility of social and economic sciences of Serbia’, more precisely in the section entitled Scandals directed by CEON/CEES: Does chaos rule in our (economic) periodic publishing? In this section, the author directly accuses CEON/CEES for producing chaos in social sciences in Serbia by “excluding” many journals from its database called the Serbian Citation Index (SCIndeks). According to the author, CEON/CEES, after the termination of the financial support by the Serbian ministry responsible for science, blackmailed journal publishers by accepting for indexation only those willing to pay a fee for content maintenance. The author also claims that excluding three journals published by the Faculty of Organizational Sciences (FON), University of Belgrade, was illegal and scandalous. He adds to his allegations against SCIndeks several other unfounded, less important issues, supported by some serious unwarranted ethical accusations against its publisher. In this response, it is demonstrated that all accusations are fabricated and malicious. The alleged exclusion of formerly indexed journals was explained as a fully justified action of “non-inclusion” of journals unwilling to pay the necessary service fee after the forced transition of SCIndeks’s business model from a government-sponsored to the journals-sponsored (“diamond open access”, Ševkušić, Kosanović, & Šipka, 2020). Also, the suspension of the journals published by FON was a legitimate action aimed at protecting SCIndeks from a publisher who turned out to be untrustworthy, as demonstrated by the act of concealing the blatant plagiarism in the PhD thesis of the current Minister of Finance in the Serbian Government. The decision was reinforced by the discovery of a history of publishing in predatory journals by many members of the journals’ editorial boards, the Dean’s Collegium, and the Faculty Council. The author of

---

¹ The previous version of this article was originally submitted to *Ekonomski vidici* as a response to the paper published in this journal. Instead of accepting or rejecting it, the EiC, assisted by the publisher, failed to fulfil her obligation for nearly eight months. Further details of this inappropriate behaviour are available in our request to retract the disputed paper (Šipka, 2021).

the criticism is unmasked as lacking not only the basic knowledge on scientometrics, but also research and ethic integrity.

Keywords: citation databases, SCIndeks, journal publishing, criticism, research integrity, research competence

1. Introduction

In issue 1-2 for 2020, the journal *Ekonomski vidici* published the article “On the quality and visibility of social and economic sciences of Serbia” (<https://bit.ly/3qUHOJ3>).

The author, Rajko Bukvić, refers to himself as an Honorary Professor and declares the Nizhny Novgorod State University of Engineering and Economics, Knyaginino (Russia), as his affiliation. The accompanying e-mail apparently belongs neither to that university nor to any other academic domain. The address suggests that he is a resident of the Russian Federation, although other public sources show that he resides in Serbia and acquired his professorship at Megatrend University. The article is classified as an “original scientific paper”.

The first part of the paper published in *Ekonomski vidici* offers a structural overview of research organisations and researchers in Serbia, along with the number of their papers, based on the information provided by the Statistical Office of Serbia as the only data source. The author considers this sufficient to draw two conclusions, i.e. two striking theses:

- (1) the publishing performance of Serbian researchers is unacceptably low; In this regard, the author raises the question: “How can it happen that the average researcher publishes only two or three papers a year?” (Bukvić, 2020, p. 55); and
- (2) they compensate for their unproductiveness by publishing co-authored works, mostly manipulative – to put it in Bukvić’s own words: “And then a solution appeared: co-authorship. Real, or far more frequently – false. ... And – everyone is satisfied. We have deceived ourselves and others, but points are scored, together with the promotion to higher titles, researchers’ ranks in projects, salaries, etc.” (Bukvić, 2020, p. 56).

In the paper, evidence is not provided for either of these two theses nor could they be confirmed based on the official statistical data. On what grounds does R.B. claim that publishing two to three articles a year is an unacceptably low performance? In order to evaluate this output, it would be necessary to use reliable data and appropriate methodology, which would include comparisons with some control groups, comparable samples, researchers from other countries, or alike. Studies of this kind can be found in the local literature, and they show that the productivity of local researchers has constantly been growing lately (e.g. Kutlača, et al, 2014), although the growth has been achieved at the expense of production quality measured by impact (e.g. Šipka, 2016). The problem is that R.B. has not mastered appropriate methodological designs and techniques. He does not even hide this fact. In the Introduction, while discussing the differences between two possible approaches to the problems covered in his article, namely (1) the expert and (2) quantitative, he acknowledges that he does not have resources for either:

“The former would require a much greater competence and other resources, which the author does not have, and the latter, as usual, the availability of large databases on scientific (economic) production of a large number of authors, as well as software tools for processing these data, which is all unavailable to the author” (Bukvić, 2020, p. 51).

Now, one inevitably wonders what exactly R.B. has as the author at all, if none of what is said (and necessary) is available to him? Furthermore, what prompted him to write this paper with such a pretentious title and so inferior methodology? Finally, what is “original” and “scientific” in the paper to merit such an editorial classification, and what is significant enough to justify offering it to the scholarly public? We do not see any of these. However, there is something else that is the real, concealed purpose of this paper. It can be found in the second section, the only to be addressed in this response.

2. Argumentation

This section has a catastrophic, almost cinematic title: “Scandals directed by CEON/CEES: Is the local (economic) periodical publishing plagued by chaos?” In this section, the author offers arguments for his three general claims:

- (1) that local science in general, not only economics, is in a state of chaos, which was produced by the Centre for Evaluation in Education and Science (CEON/CEES), a non-governmental and non-profit organisation based in Belgrade, and the publisher of the bibliographic database and service Serbian Citation Index (SCIndeks).
- (2) that the chaos was caused by the exclusion of three journals of the Faculty of Organizational Sciences (FON) from SCIndeks, as well as the long-standing “exclusion” of a large number of other journals from that database; and
- (3) that SCIndeks has no credibility; accordingly, the purpose of journal categorisation based on SCIndeks is unclear.

In what follows, we will relate these arguments to the facts and respond to them, no matter how redundant this may seem.

2.1. Argumentation Ad 1

According to R.B., the chaos was produced by the “arbitrary decision of CEON/CEES” to exclude three journals published by FON from SCIndeks. The author describes it as follows:

“The reason for such a unilateral termination of the contract is a well-known case – plagiarism in the PhD thesis of the current Minister of Finance in the Government of the Republic of Serbia and the behaviour of TRC (Teaching and Research Council) of FON regarding that case, so **it has nothing to do with the journals**², as claimed in the statement” (Bukvić, 2020, p. 57), and immediately afterwards, quoting his own words, he concludes: “I deem this procedure, as well as the explanation (statement) itself, a scandal, yet another

---

² All boldface highlightings in the article are made by this author.

in a series of scandals by CEON/CEES, for which it did not take any responsibility.” R.B. explains his conclusion as follows:

“This issue has been written about in public **more than once**. This issue is raised at the beginning of my article within the abovementioned discussion for the following reason: **a man (institution?)**, who is **taking money from our taxpayers** (at first through the Ministry, and then from **blackmailed publishers**), and who has managed to **do so much damage to the scientific community**, is now assuming the role of the supreme (moral) judge in matters **that have nothing to do with him and his work, and arbitrarily punishes** three journals, doing this only because someone else has not been able to solve the problem of the controversial (plagiarised) PhD thesis for FIVE YEARS.” (Bukvić, 2020, p.59).

R.B. does not say who is authorised, apart from CEON/CEES, to exclude journals from a database owned and managed by CEON/CEES. Is it the government or some self-governing body? Is it a decision based on a survey? Or is it an assessment of experts, such as himself? No. CEON/CEES is only obliged to publicly justify its decision, and this was done in the same statement which R.B. mentions, though failing to quote it. He fails to mention the one valid and sufficient reason for excluding the journal – **the compromised status of FON as a scholarly publisher** (CEON/CEES, 2019). The compromised status was reinforced by CEON/CEES’s finding that some members of the Expert Commission for the Evaluation of Plagiarism in the PhD thesis of Siniša Mali, for whose election FON is also responsible (Šipka, 2019b), were also involved in plagiarism.³ The explanation provided by CEON/CEES can be found in the following three paragraphs of the above-cited statement. They are sufficiently extensive that R.B.’s eye could not possibly have missed them.

“Namely, the FON Council has recently accepted the opinion of its Expert Commission that this work [S. Mali’s PhD thesis] is legitimate, despite the blunt evidence that it was plagiarised.⁴ By accepting the report, many relevant norms and criteria were disregarded, including the FON regulations on preparing graduation theses, specifically Art. 47 (Originality of work) and Art. 48 (Referencing), which must be considered absurd.

The editorial boards of the three dropped journals are mainly composed of the FON teaching staff. All of them approved of the Commission’s opinion, since the Council adopted the report without a single nay vote. Furthermore, the data collected for a CEON/CEES study (<https://bit.ly/2EjBkxv>) reveal that between 2010 and 2013, they published as many as 52 papers in fake (predatory) journals, achieving 70 authorships. Only in the infamous journals Metalurgia Int., TTEM and HealthMed (subsequently excluded from WoS), they appear as authors 62 times. This practice is obviously considered a good

³ Unlike the first assault by R.B. against CEON/CEES (Bukvić, 2019), to which we did not respond (nor were we aware of it at the time) this second, open attack took place at a time when the public, including R.B. as an “investigator” of this case, was already informed about the plagiarism on the part of the members of the Commission.

⁴ Subsequently, on June 14, 2021, the Administrative Court in Belgrade, upon the appeal of S. Mali, abolished the decision of the Committee for Professional Ethics of the University of Belgrade in which his doctorate was qualified as plagiarism and returned the case for reconsideration. The decision of the court was made for procedural reasons. Therefore, it does not in fact question the assessment from the CEON/CEES statement.

practice at the FON. In the mentioned period, the authors affiliated with FON published 91 papers in fake journals, appearing 257 times as authors, while the current dean and two vice-deans published 8 such papers. Also, among the authors of the plagiarised papers submitted to the Ministry of Science as part of our proposed measures to suppress plagiarism (<https://bit.ly/2WNGK1e>), four authors came from FON. All this additionally convinces us of the fairness of our decision to judge the FON journals in the light of the academic climate in that institution, which we perceive as marked by an unacceptably high tolerance for unethical behaviour. FON seems to function as a closed interest ecosystem rather than a member of a public university. The FON's journals are inevitably part of such an ecosystem." (Šipka, 2019b).

If by any chance R.B. were studying the area he writes about, criticises and, moreover, negligently judges, he would know that the **integrity of a publisher and an editorial board is the key criteria for assessing the legitimacy of a journal**. Based on the integrity of the publisher and the editorial board, it is decided whether the journal deserves trust as a scholarly journal, or it must be considered controversial. Why would CEON/CEES research FON journals (which R.B. considers CEON/CEES's obligation, not mentioning who should fund such research) to prove that they committed misconduct? After all, this would be neither easy nor cheap since FON subscribed to the most inexpensive, the so-called Basic SCIndeks package, which did not offer CEON/CEES sufficient information for this kind of research. The Basic package, namely, does not include the detection of plagiarism and **the monitoring of the peer review process**, which most SCIndeks journals allow to CEON/CEES as an evaluator, quality controller and their promoter. Hence the remark in the CEON/CEES Statement that FON's lack of interest in detecting plagiarism was **indicative** of the decision made. R.B. deliberately omits this point, suggesting that the remark reveals the "blackmail on the part of CEON/CEES", and this is generally his favourite thesis, which will be discussed below. At this point, it is appropriate to add only a brief comment on the hypocrisy of R.B. In the second paragraph of the Communication, CEON/CEES documents numerous forms of misconduct by those who publish and edit the three disputed journals. R.B., who laments in his article, but also elsewhere, over misconduct cases in local scholarly publishing, does not consider this worth mentioning. For him, this is not a scandal, while it is scandalous that CEON/CEES "dared" to protect the integrity of its research database and, at the same time, of scholarly publishing in Serbia by excluding journals published by perpetrators of misconduct. Here we are dealing with hypocrisy because it is apparent from other writings of R.B. that he is aware that the exclusion of the journals is a legitimate instrument, which is often used to protect the integrity of research databases worldwide.

Similarly to the publishers of global citation indexes, CEON/CEES found that **loss of trust** in a journal publisher as a partner was a sufficient reason to exclude the journals. These are the rules in the world of scholarly publishing, a realm that R.B. apparently does not visit. How could journals edited by individuals so heavily charged with misconduct be part of a **citation database**, which is, among other things, intended for evaluation? How can a citation in any of the three journals (and a dozen other journals previously excluded from SCIndeks for the same reasons, which R.B. fails to mention) be considered eligible for indexing and used in the evaluation based on citations?

2.2. Argumentation Ad 2

R.B. proceeds with another “scandal directed by CEON/CEES”. First of all, he highlights that “by some methods and means, **which I would not comment on**, CEON/CEES was granted the right to collect and publish papers from scholarly journals in Serbia, thus creating a useful and unified database.” Then, he continues:

“That is when the mentioned scandal occurred, which CEON/CEES also mentions in the announcement (although not as a scandal but as a lack of co-financing by the Ministry of Science). After the expulsion of journals that did not accept the blackmail of CEON/CEES, only 339,846 references from 19,990 articles remained in the database, 12,172 of which in the form of full text from an unknown number of journals. **This caused enormous damage to Serbian science.**” (Bukvić, 2020, p. 60).

And what actually happened instead. The alleged “expulsion of journals which did not accept the **blackmail of CEON/CEES**” is explained in the Communication (CEON/CEES, 2015a), mentioned but not quoted by R.B.. It is clear from the Communication that CEON/CEES simply **stopped indexing** the journals that were not willing to co-finance the ingestion and processing of their data in the process of maintaining SCIndeks. The journals which decided to accept the co-financing model were not willing to bear other journals’ costs? And why would they, having in mind a competitive relationship among journals? The third source of funding did not exist, nor is it available now. Perhaps, R.B. thinks that CEON/CEES, perceived by him as a rich profiteer, should have indexed those journals pro bono? Even if it could afford this, why would the other journals continue to co-finance SCIndeks, if their competitors did not pay, while still being indexed? A whole new model of funding for SCIndeks, forcibly innovative and proven successful, dubbed in the literature as the “diamond open access approach” (Ševkušić, Kosanović & Šipka, 2020), would have simply collapsed in that case.

Of course, many journals were at first unhappy with the change in the way SCIndeks was funded, but they blamed the real culprit, the Ministry for their misfortune, and joined SCIndeks later on. No objection was given to CEON/CEES. Only R.B., together with one of his partners and patrons, undertook to lament over their fate in public while disregarding the publicly available information that the new funding model was actually **recommended by the Ministry**, which decided not to finance SCIndeks, but only the evaluation of journals based on the Journal Bibliometric Report (JBR/BIČ), simply passing on the costs of maintaining SCIndeks to the publishers. The relevant notice on the website of the Ministry stated:

“According to the mentioned agreement, following the liquid assets in the budget, the Ministry will finance only the preparation of the Journal Bibliometric Report. As regards funding the preparation of the citation index of local journals (SCIndeks), the publishers are recommended to take part in its financing in accordance with their financial means by taking advantage of the discounted fees offered by the service provider (CEON/CEES).” (MPNTR, 2015).

For the sake of clarity, the wording “in accordance with their financial means” refers to different levels of representation in SCIndeks (the so-called packages), while “discounted

fees” refer to the fact that CEON/CEES reduced the subscription fees by the amount invested by the Ministry in the preparation of the JBR since the processing of information for the needs of SCIndeks and JBR partially overlapped. CEON/CEES offered the discount voluntarily, although not required by the Ministry. Moreover, the discounted fees were retained even after the Ministry had ceased financing the JBR the following year (CEON/CEES, 2015c).

R.B.’s allegations against CEON/CEES are strengthened by the wording: “It is noteworthy that CEON/CEES did not only expel from the database the journals that did not accept the blackmail for the FUTURE but it also **expelled them for the previous period, for which it had received funds from the relevant ministry.**” By saying this R.B. is obviously trying to provoke a revolt in those he is addressing. This is not just about the blackmailing behaviour of CEON/CEES – as R.B. clearly suggests. – but also about insolent criminal behaviour, a fraud. An uninformed reader probably wonders why the “expelled” journals reconciled themselves to the damage inflicted on them and why the Ministry did not sue CEON/CEES.

Let us briefly consider why CEON/CEES “expelled” some journals for the previous period as well. This should be clear to any qualified and fair critic. Namely, maintaining records in SCIndeks, even if they were once included due to the “funds of the relevant ministry”, constantly incurs costs. First of all, the database is stored and operated on a server of a professional commercial provider charging a fee according to the size of the allocated storage resources. The hosting of the “expelled” journals’ records would **increase the storage size and, consequently, the hosting fee.** Secondly, and more importantly, maintaining a database requires regular (weekly) processing of all records. The processing is unavoidable in order to update information about articles and authors. This includes attribution of new citations to articles, maintaining author profiles (ORCIDs) and, which is the most expensive, checking articles for duplicity, as well as establishing links between them based on similarity (co-citations; to be discussed later on). **All these procedures apply equally to all records in SCIndeks, regardless of when they were included into the database and who financed their inclusion.** R.B. could have found the above explanation in a response to the pamphlet authored by his mentioned partner and patron (Šipka, 2019b). The fact that they both use the same wording in their allegations against CEON/CEES suggests that they are in collusion.

What R.B. refers to as the right acquired “by virtue of some methods and means, which I would not comment on”, and, previously, “by taking money from our taxpayers”, was in fact a **series of the Ministry’s annual public calls** for the evaluation of local journals and maintaining the national citation index, **won by CEON/CEES.** The calls resulted in contracts according to which CEON/CEES was required to submit annual reports on the work done. The Ministry never, in any respect, disputed any detail in these reports. Judging by that, CEON/CEES obviously justified the money taken “from of our taxpayers”. Can R.B. justify the money he took “from our taxpayers” to publish “scientific papers” like the one discussed here? This will be analysed later, as well.

What is especially interesting is that over the past five years, the bibliometric analysis and the so-called preliminary journal ranking for the needs of the Ministry have not been prepared by CEON/CEES but by another institution, the Mathematical Institute of

SASA (MI SASA). It has been demonstrated that the new provider does not perform this task professionally, in a doctrinal way, by international standards (Šipka, 2018). At the same time, **it has been demonstrated that the analysis by MI SASA is manifold, more precisely six times more expensive than the analysis formerly provided by CEON/CEES.** This practically means that for the production of the JBR alone the Ministry allocates significantly greater funds than it used to provide to CEON/CEES for SCIndeks and the JBR together, leaving it to journal publishers to finance an incomparably more expensive job – maintaining SCIndeks. This is more expensive because it includes publishing and web enhancement of journal articles, the quality control of journals and their international promotion, as well as technical support to editorial boards. Without this, SCIndeks would not be what it is – a citation index and, at the same time, a modern publishing platform, which is technologically at the same level as the world's leading products of its kind. Even more absurdly, CEON/CEES continues to publish its JBR, which must be known to R.B. JBR is widely regarded as more complete and superior in terms of quality to its counterpart prepared by MI SASA.

The abovementioned study on the validity of the journal bibliometric report by MI SASA (Šipka, 2018) is publicly available. Not only the Ministry but also the leading research institutions in Serbia are familiar with it. It was and has remained in the focus of attention of the local academic public. It is unlikely that R.B. is one of the few unfamiliar with it. Three years after it was made public, no one, including MI SASA, questioned the findings from the study. Nor did R.B. Hence, the fact that the Ministry evaluates journals based on a procedure disputed in many respects, especially keeping in mind its (huge) price, is not perceived by R.B. as a scandal. Nor does he perceive as a scandal that the Ministry, **with no reason or explanation, denied support to the national citation index**, an internationally established IT product and the only platform for publishing and promoting local academic journals (CEON/CEES, 2015c). Finally, R.B. does not deem it scandalous that the officials from the Ministry tried to forcibly take over SCIndeks from its publisher and the copyright owner (CEON/CEES, 2015b). According to him, the only scandalous thing is that CEON/CEES introduced (not willingly) charges for maintaining SCIndeks to journal publishers, which literally **saved this database from an inevitable shutdown.**

The alleged “enormous damage that has never been compensated for” is explained by R.B. as follows:

“Instead of striving to extend its [SCIndeks's, P. Š.] coverage by including other relevant publications, as is the case in other repositories, after the scandals made by them, five years was **not enough even to restore the database to its previous size.** On May 1, 2019, 251 journals were represented in the repository, which is just over 60% of the number recorded at the end of 2013, and hardly 70% of the journals at the end of 2011. Neither the current number of articles included in the database (95,001) nor the number of references (1,404,155) **has come near the previously mentioned figures.**” (Bukvić, 2020, p. 58).

As in all other cases, the data provided by R.B. are completely incorrect and skewed. SCIndeks **has not only approximated the previous size, but it has surpassed it enormously.** In December 2020, the analytical file of SCIndeks included twice as many journals, precisely 530, while the number of papers (325,697) and the number of references (3,758,383) was

more than three times bigger than alleged by R.B. and, at the same time greater than ever. The problem arises from R.B.'s assumption that SCIndeks is limited to what is visible to him. He does not know, or does not want it to be known, that SCIndeks in its full scope (the so-called SCIndeks Plus) is not available to ordinary Internet users. It is available only to the intended target group – authorised users. This is, unfortunately, so in modern publishing. If R.B. wanted to know how many papers or references were contained in, for example, Web of Science, he (or his university, perhaps Knyaginino) would have to subscribe to that database, more precisely to its analytical file. The same applies to SCIndeks. Unless he becomes an authorised user and gains a real insight into a database, he should refrain from stocktaking, especially the one aimed at supporting false statements.

2.3. Argumentation Ad 3

R.B. estimates that the current state of SCIndeks is “far from satisfactory” and concludes:

“It is obvious, therefore, that the SCIndeks database and everything that is calculated based on it **have no credibility**. Also, it is not known to whom and for what purposes serves all this, including among other things the CEON/CEES's categorisation of the journals.” (Bukvić, 2020, p. 61).

This opinion is, of course, not shared by a huge number of publishers and editors of the SCIndeks journals, the “helpless” ones who “failed to resist to the blackmail of CEON/CEES”, as R.B. persistently refers to them. On the contrary, they persistently extend their subscription to the SCIndeks services. They do it for a reason, as this is a way to ensure, at non-commercial prices, important functionalities enabling them:

- (1) to edit their journals online, in an advanced way, instead of the obsolete technologies used in the previous century, and which R.B. used as an editor-in-chief,
- (2) to check the originality of the submitted manuscripts and thus prevent plagiarism, which he, as the editor-in-chief, also failed to do,
- (3) to use an evaluation report based on more than 20 distinct qualitative and quantitative indicators, more than any other known report of its kind,
- (4) to use training and technical support in the editorial and publishing procedures,
- (5) to obtain, with CEON/CEES support, an international license gaining full legitimacy for their journals through indexing in DOAJ (and further in the Dimensions database), and this way ensuring an additional visibility, even better than that (already very high) provided by SCIndeks alone,
- (6) to have their applications for indexing in global citation indices prepared by CEON/CEES, based on an expert selection process,
- (7) improve the quality of the peer review process through CEON/CEES's evaluation and reward programme, and, finally,
- (8) publish their articles in the most advanced formats (HTML and iPDF), which no local journal outside SCIndeks has managed to achieve so far and which is done by a small number of journals in the wider region.

R.B.'s opinion is even less shared by two Serbian public universities, which, based on a special agreement, use SCIndeks to determine the citation rates of their organisational units (faculties and institutes), and researchers affiliated with them. Just like the journal publishers, they know very well that SCIndeks is much more than a repository to which R.B. is trying to reduce it and, at the same time, more than what is visible to him.

As for the allegation that SCIndeks “has no credibility”, it already has it. It has it where CEON/CEES and indexed journals need it – with the entities certifying journals. The Directory of Open Access Journals (DOAJ, doaj.org), authorised by the competent bodies of the European Union to do this, has never challenged any CEON/CEES application on behalf of a SCIndeks journal. DOAJ accepted almost a hundred SCIndeks journals for indexing, which makes CEON/CEES the most successful applicant in the region. Unfortunately for R.B., there is every chance that SCIndeks also enjoys the credibility of Scopus. During 2020, it accepted CEON/CEES's applications for two SCIndeks journals, highly ranked in JBR. This is, finally, the answer to R.B.'s question regarding the purpose of CEON/CEES's journal ranking: this is the purpose. Another purpose is to support journals' complaints against incorrect ranking by MI SASA. Many of these complaints have already been adopted. Finally, and most importantly, the purpose is to serve as the “annual testament of success”, based on which editors decide what they need in order to improve their journals.

3. Discussion

In the discussion of the findings, the question arises as to what prompted R.B. to write a paper like this, offensive to CEON/CEES and toxic to the atmosphere in the Serbian academic community. This is more or less known to CEON/CEES but discussing this here would not be appropriate for an academic debate. Still, it is not inappropriate to briefly discuss the credibility of the author of this “critique”. In this regard, it is convenient to distinguish between two otherwise interrelated dimensions of credibility. One pertains to the author's integrity and the other to his competence.

Firstly, about integrity. In his paper, R.B. uses petty, non-academic hoaxes. We will list and comment on just a few of them:

- a) R.B. presents the SCIndeks journal master list as inconsistent, even anarchic. Enumerating, of course incorrectly, the economic journals from the list and referring to a table, non-existent in his paper (!!!), he says that in its database CEON/CEES offers “**a list of indexed economic journals which also includes journals that are no longer published – by listing previous titles of active journals**”. He presumably suggests that CEON/CEES artificially increases the number of indexed journals. This is an ordinary hoax that takes advantage of the fact that standard practice is not generally known: in databases, including SCIndeks, after the change of the title and ISSN journals are presented separately, under both titles, although they are considered and evaluated as a single entity.
- b) One of the journals that are, according to R.B., inadequately classified under Economics is *Industrija* (Industry). The hoax lies in concealing the fact that the full name of that journal is *Industry: A journal for industrial economics*. He adds that there are two journals entitled *Industrija*, although the other is not a scholarly

- journal, so it has no place in SCIndeks. By deliberately creating confusion, R.B. is trying to present SCIndeks as a confusing database.
- c) He particularly highlights that the journal *Pravni zapisi* (Legal Records) is allegedly “**in a strange way**” classified among economic journals, keeping silent or overlooking that Economics is merely a secondary classification of the journal, while the primary one is Law. R.B. thereby shows that he is not familiar with the methods of classifying journals in scholarly databases, which will also be discussed later on.
  - d) R.B. argues that **the names of some SCIndeks journals should be changed. Even this is regarded as a fault and ascribed to CEON/CEES’s part as the publisher of SCIndeks.** CEON/CEES is indeed in a position to suggest, but only to suggest, to journal publishers more adequate titles for their journals. This is usually done when journals are named after their publishers, such as in yearbooks and proceedings because this is considered to indicate the journal’s closed character and an atavism of the socialist past. As someone who cares about adequacy of titles to such an extent, R.B. should have initiated the change of the title of *Zbornik Matice srpske za društvene nauke* at the time when he was editing this journal.
  - e) Seeking to illustrate the alleged incompleteness of SCIndeks’s coverage, R.B. expresses feigned astonishment and anger that the journal *Ekonomске teme* (Economic Topics) was excluded from SCIndeks a long time ago. In this regard, he says: “... **we all remember (or should remember), another scandal by the same perpetrator**”, that is by CEON/CEES. This is no longer a petty hoax but an unscrupulous deception. It is well known that this journal was excluded due to an unacceptably large number of plagiarised articles. For example, these articles include one which is entirely, without remainder, copied from two papers of international authors. CEON/CEES asked the Editorial board to retract this and some other articles. The journal was dropped because this did not happen. The public and the Ministry, who co-financed SCIndeks at the time, were informed about the details, and nobody disputed the decision. To continue the indexing of the journal under the rules, the editorial board promised twice and tried to retract the disputed articles. However, these attempts failed, evidently under pressure from the publisher, the Faculty of Economics, Niš, whose professors were the authors of some plagiarised papers. This is a scandal, but how and why is it attributable to CEON/CEES!? What is scandalous here is that R.B. attributes this unpleasant episode to CEON/CEES, and not to the perpetrators of the incriminated act instead – the authors, the editorial board, and the publisher of the excluded journal.
  - f) The inclination of R.B. to hoax is also revealed in a suggestive, subtle sentence, “**This has been written about several times in public**”, he used to announce a discussion about CEON/CEES’s alleged frauds, blackmail, and damage to local science. While failing to cite those writings and their authors, which is undoubtedly compulsory in an “original scientific paper”, R.B. apparently uses the phrase to secure the legitimacy for the accusations that follow. These accusations are not raised by me only – R.B. wants to say – they are numerous. When one translates his sentence into the language of facts, it reads: I wrote about it once, and one of my partners and patrons (Očić, 2019) discussed it on another occasion. Again, R.B.

conceals what is very well known to him – that Ocić's accusations have already been demonstrated to be fabrications (Šipka, 2019a).

- g) It is obviously the fear that the picture of CEON/CEES as a nasty predator might be softened that prevents R.B. from ever acknowledging its contribution to local journal publishing. While condemning the widespread practice of publishing fake papers, he mentions only the case of the journal *Metalurgia International*, failing to acknowledge CEON/CEES's research that publicly exposed the predatory practices of *HealthMed* and *TTEM* journals (Šipka, 2018). Based on the results of this study, Web of Science was forced to permanently exclude both journals, while the Ministry had to correct the evaluation system for researchers. On top of all that, the results led to savings in Serbia's budget for science, estimated at hundreds of thousands of euros. After the release of this study, Serbian authors abruptly ceased publishing expensive (and often worthless, and in any case not peer-reviewed) papers in those journals. In his text, distinctly moralistically infused, R.B. does not consider all this worth mentioning.

Finally, let us consider the **scientific competence of R.B.** He is an author who covers an unusually wide range of topics, from greenhouse effects and geopolitics, through macroeconomics and banking, to history and linguistics. His bibliography on the SSRN website is indeed impressively lengthy and diverse. We have no evidence, nor do we care to collect them, that R.B. writes in an unqualified manner in all these numerous areas. Prolific and omnipotent authors can be found in all four corners of the world. Truth be told, we cannot help noticing that his production has not been rewarded with a proportional number of citations, but he is no exception in this regard. There are many authors whose contributions are not cited because they are dealing with a specific, narrow area or are focused on application and innovation, although R.B. can by no means be classified into this group. On the other hand, some authors are not understood because they "have stepped ahead of their time", so they become highly cited only posthumously. As cynical as it may sound, it is possible that this will happen to R.B.

However, when it comes to scientometrics and scholarly publishing, R.B. is anything but a qualified author. He does not distinguish between bibliographic databases on one side and repositories and archives on the other side – he classifies SCIndeks as a repository and RePEc and SSRN as bibliographic databases. In the title of his article, he uses the term "visibility", while it is apparent from the article's content that he is not familiar with the meaning and methods of measuring this scientometric variable. He does not even know how to create and maintain bibliographic databases, which has already been demonstrated. There are numerous indications that R.B. cannot be considered a competent author in scientometrics. The lack of competence cannot be compensated for by pretentious self-presentation. The subtitle of one of his papers is "A contribution to the establishment of scientometrics in Serbia", which can only provoke ridicule among those who founded this discipline in Serbia a long time ago.

The evidence of R.B.'s ignorance includes examples with a faux pas flavour. We will single out two that are the most illustrative. It has already been mentioned that R.B. claims that some journals in SCIndeks are misclassified under Economics. He obviously does not know how journals are classified in scholarly databases. This process is guided by

bibliometric procedures. One such procedure is the co-citation analysis, which is also used in SCIndeks (CEON/CEES, n. d.). This procedure is superior to the expert assessment, especially if the latter is – as it is the case with R.B. – made by an individual based on the journal title or, at best, the titles of articles in one issue, i.e. utterly superficially. The problem is that R.B. **does not know what the co-citation analysis is**, nor does he know what co-citations, on which it relies, really are. If he knew, he would not come up with statements like this: “... co-citations – in which the authors cite other authors with whom they wrote some earlier paper” (Bukvić, 2019). One can think of this as an omission, but then you find this very same definition in two of his papers. He could be informed about the purpose of the co-citation analysis from SCIndeks (e.g. Jevremov, Pajić & Šipka, 2007) while he studied it so cautiously, looking for mistakes. He would then have seen that co-citations are something totally different. They serve to measure similarities, i.e. proximity of authors, papers, and journals, in order to form groups/clusters and not to determine individuals’ citation output. In his writings R.B. further claims that the individual citation rate is determined by summing up citations and co-citations: “The analysis of citations gained by an author is based on listing and summing up co-citations and hetero-citations, while self-citations are ignored and excluded from the final results” (Bukvić, 2019, p. 21). Is this too much, though? This reveals the lack of knowledge and understanding of the meaning and methods used in measuring the basic indicator that underlies citation indexes, including SCIndeks. How is it possible that R.B. dares to judge it and make conclusions despite this ignorance?

Ignorance is not a sin. The same applies to all those who criticise SCIndeks and CEON/CEES. In the SCIndeks module Editorial Service, where the complete correspondence with journal editors is archived, one can find at least 20 examples of incompetent complaints against SCIndeks submitted by editors-in-chief and their associates. We do not get angry when we receive such complaints. On the contrary, we respond to them patiently and explain, in fact, educate editors to do their job. This job is so complex and technical that it would not be rational for them to “enrol for an additional PhD”. It is quite enough that they are experts in the research field covered by the journal. The rest is the responsibility of CEON/CEES. This is its role as an aggregator and web publisher and the secret of its successful collaboration with journals.

However, what R.B. is doing is something else entirely. Incompetent and, at the same time, malicious critics should not be educated. He expresses his alleged “criticism” self-confidently, without any reluctance. He uses wording such as “**I assessed** this as a scandal” or “**I started** my contribution for the mentioned discussion by ...”, which may be appropriate for a speech of a laureate of a lifetime achievement award, and not for the text submitted as an “original scientific work”. He obviously counts on the authority of an honorary professor of a foreign and, in his view, prestigious university. He expects the reader to believe him unquestionably, and for us whom he criticises to make the blood in our veins freeze.

In the case of CEON/CEES, R.B. got it wrong. We are afraid of critics who have integrity, knowledgeable and creative people, who provide a lot and ask for more. R.B. is not an author and a person of the kind. His several papers, which he considers belonging to scientometrics, have a total of zero citations. Generally speaking, he “recycles” in his papers, sometimes his own texts, and sometimes those published with co-authors whom he occasionally “rotates”. We have accidentally discovered that he **unscrupulously appropriated**

a crucial point from someone else's paper. Unbelievably, it was taken from the author of this response, whom he tries to discredit on moral grounds. The critical paragraph in this original paper reads:

“However, what makes this type of analysis so popular in scientific circles is primarily its use for practical purposes. Today, citations are routinely used in developed scientific environments in the process of deciding on project funding, promotion of research (and teaching) staff, and even personal income in academic institutions (Moed and van Raan, 1988; Hargens and Schuman, 1991).” (Šipka, 1995, p. 196)

The same paragraph appears in R.B.'s paper in a “mutated” form:

“The application of this type of analysis in scientific circles is important, and thus popular, primarily due to its use for practical purposes: citations have long been used in a developed scientific environment in the process of deciding on project selection and funding, promotion of research (and teaching) staff, as well as personal income in research institutions.” (Bukvić, 2019, p. 2)

To assess the state of affairs in a particular domain globally, you have to develop some kind of expertise, and then study a sufficient number of relevant related papers. In addition, you are obliged to document this by supporting your assessment with the findings or opinions of other experts, which Šipka did in the original paper by citing two sources (Šipka, 1995). R.B. does not consider himself obliged to do any of these. He does not cite the sources to which Šipka refers, nor does he cite Šipka, whose text he copied with minor “cosmetic” changes, using the well-known synonymising technique⁴. **The appropriated text, slightly modified, can be found in the writings of R.B. in as many as six places.** It is sad and funny that this was done twice in two of those papers: in the main text and right below the title – as its guiding idea, a motto. The grotesque flavour is additionally highlighted by the fact that this isolated “great thought” by R.B. is conspicuously signed, with his name and surname, as it is usually done when one dedicates the work to someone's – of course someone else's and never one's own – great idea, or to an important author, never to himself/herself.

4. Conclusion

The results of the analysis of the allegations against SCIndeks and CEON/CEES made by R.B. in his text published in *Ekonomski vidici* demonstrate that they are all wrong or simply fabricated, in any case unfounded. The intention of the author is not the one suggested by the title but rather that of public defamation. The actual target of his “criticism” is the person responsible for CEON/CEES and the author of this response. R.B. cannot forgive him for “posing himself as the supreme (moral) judge in matters that have nothing to do with him and his work” (Bukvić, 2020, p. 59).

Lacking valid arguments, R.B. threw their resources at a grandiose staging. He writes about “chaos” in Serbian science and the huge damage it suffered due to a “series of scandals by CEON/CEES”, which – and this especially bothers him – “never took any responsibility”

for the damage done. Did the author believe that his fantastic construction would be trusted? This question is pointless. We live in an age when it does not matter whether allegations are convincing – it is merely important that they are as grave as possible and that they resonate as far as possible. There is another question that is academically relevant: How is it possible for such a pamphlet to be accepted for publication in an allegedly scientific, peer-reviewed journal? The answer obviously lies in the fact that not only the author, but also his abovementioned patron and comrade-in-arms in the campaign against CEON/CEES is a member of this journal's editorial board. It is not difficult to guess that it was the latter who recommended this text for publication in the capacity of a reviewer. The identity of the second reviewer remains a mystery if there was one at all. The mystery is also on what grounds the editor-in-chief accepted the text and even tagged it as "original scientific work". This will remain unknown, unless this case gets an epilogue before an ethics committee or court of law, which depends on whether the editorial board will withdraw the R.B.'s shameful text at the request of this author (Šipka, 2021).

REFERENCES / ЛИТЕРАТУРА

- Bukvić R. (2019). Measuring the Science. *Nova galaksija*, 2, 20-30. Available at <https://ssrn.com/abstract=3467743> [in Serbian]
- Bukvić R. (2020). On quality and visibility of social and economic sciences of Serbia. *Ekonomski vidici*, 25(1-2), 49-73. Available at <https://bit.ly/3qUHOJ3> [in Serbian]
- CEON. (2015a, July). SCIndeks changed its shape, scope, and funding model – CEON/CEES Announcement, Belgrad. Available at https://www.ceon.rs/images/pdf/saopstenje_CEON-a.pdf 13.01.2021. [in Serbian]
- CEON. (2015b, June), To the Ministry of Education, Science and Technological Development: Response to the request No. 92-06/15, Belgrade. Available at https://www.ceon.rs/images/pdf/odgovor_na_zahtev_MPNTTR.pdf 13.01.2021. [in Serbian]
- CEON. (2015c, July). About the real reasons for cessation of SCIndeks funding: An informed testimonial prepared for the Association of the Institutes of Serbia, No. 114-07-02/15, Belgrade. Available at https://www.ceon.rs/images/pdf/Obavestjenje_zajednici_instituta_Srbije.pdf 13.01.2021. [in Serbian]
- CEON. (2019, October). Plagiarism in the articles of the members of the Expert Commission for the evaluation of plagiarism in Siniša Mali's PhD thesis, No. 41-10/19, Belgrade. Available at https://www.ceon.rs/images/pdf/Plagijarizam_clanova_strucne_komisiije_za_ocenu_plagijarizma_u_doktoratu_Sinise_Malog.pdf 13.01.2021. [in Serbian]
- CEON. (n. d.). Journal Bibliometric Report, Help – Classification into research fields. Available at <https://bic.ceon.rs/help/help.html>, 13.01.2021. [in Serbian]
- Jevremov, T., Pajić, D., & Šipka, P. (2007). Structure of personality psychology based on co-citation analysis of prominent authors. *Psihologija*, 40(2), 329-343. doi: [10.2298/PSI0702329](https://doi.org/10.2298/PSI0702329) [In Serbian]
- Kutlača Đ., Babić, D., Živković, L. & Štrbac, D. (2014). Analysis of quantitative and qualitative indicators of SEE countries scientific output. *Scientometrics*, 102, 247-265. doi: [10.1007/s11192-014-1290-y](https://doi.org/10.1007/s11192-014-1290-y)

- MPNTR (2015, April). Notice on the categorization of domestic scientific journals, Belgrade.
- Očić, Č. (2019, January, 17). Save us God of the plague and the Samaritans – racketeers. *Danas*. Available at <https://www.danas.rs/dijalog/sacuvaj-nas-boze-kuge-i-samari-cana-reketasa/>, 13.01.2021. [In Serbian]
- Ševkušić, M., Kosanović, B., & Šipka, P. (2020, April). Serbian Citation Index: The sustainability of a business model based on partnership between a non-profit web publisher and journal owners. In: *ELPUB 2020 24rd edition of the International Conference on Electronic Publishing*, Doha, Qatar, April 2020. Available at <https://hal.archives-ouvertes.fr/hal-02544845/document>, 13.01.2021.
- Šipka P. (1995). Citation analysis of Yugoslav psychological periodicals 1981-1990: The relations among indices of individual citedness. *Psihologija*, 28(1-2), 195–205. Available at <https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=0048-570595021955> [In Serbian]
- Šipka, P. (2012). Legitimacy of citations in predatory publishing: The case of proliferation of papers by Serbian authors in two Bosnian WoS-indexed journals, *CEES Occasional Paper Series*, No. 2012-12-2. Available at <http://www.ceon.rs/ops/12122>, 13.01.2021.
- Šipka, P. (2016). Ten years of growth of Serbian scientific production: But what about its quality? In: A. Kostić (Ed.), *Nauka: stanje, strategija, perspektive*, SASA, Belgrade, 33-62. Available at https://www.ceon.rs/images/pdf/deset_godina.pdf 13.01.2021. [In Serbian]
- Šipka, P. (2018). Incomplete, inaccurate and incompetent, but, in turn, expensive: Bibliometric analysis of MI SASA for 2016. *CEON/CEES Occasional Paper Series*, No. 2018-03-1. Available at <https://www.ceon.rs/images/ops/18031.pdf> 13.01.2021. [In Serbian]
- Šipka, P. (2019a, April, 3). All the colours of lies – Commentary on the response of academician Časlav Očić “Save us God from the plague and Samaritans – racketeers. *Danas*. Available at <https://www.danas.rs/dijalog/licni-stavovi/sve-boje-lazi/>, 13.01.2021. [In Serbian]
- Šipka, P. (2019b, May, 20). Journals published by the Faculty of Organizational Sciences of the University of Belgrade dropped out from SCIndeks – CEON/CEES announcement. Available at <https://www.ceon.rs/images/pdf/Casopisi-FON-a.pdf> 13.01.2021. [In Serbian]
- Šipka, P. (2021). Request for withdrawal of the paper of Rajko Bukvić “On the quality and visibility of social and economic sciences of Serbia” published in *Ekonomski vidici*, 25(1-2), 49–73. CEON, In media(res). Available at https://www.ceon.rs/images/pdf/Urednistvu_EV.pdf 25.08.2021. [In Serbian]